

BIULETYN informacyjny

WYDANIE CODZIENNE

Warszawa,
Niedziela,

13 sierpnia 1944 r.

Rok VI

Nr. 50 — 258

Cierpienie i walka

Warszawa cierpi. Cierpi całe miasto, a szczególnie ludność Woli, części Powiśla, części Ochoty, niektórych rejonów śródmieścia.

Nieubłagany los wyznacza od kilku stuleci każdemu polskiemu pokoleniu porcję cierpienia. Przypadała mu, że porcja, która przypadła w udziale pokoleniu naszemu, a szczególnie Warszawie, zdaje się przekraczać granicę możliwości ludzkiej.

Mówi się, że cierpienie uszlachetnia. Być może. Mówi się, że cierpienie jest ceną, za którą naród uzyskuje pewne dobro. I na to powiemy: być może. Ale jest także twierdzenie udowodnione masą przykładów, że cierpienie lamie jednostki i narody, że bezwzględnością, terrorem, okrucieństwem zmusza się jednostki i narody do bierności, do poddania się obcej woli.

Patrząc na zjawiska wojny w Polsce stajemy wobec faktu, który zdumiewa, który niewiele ma sobie podobnych w historii. Jesteśmy bowiem narodem, który na ciosy losu i na cierpienia reaguje stale w sposób jednako- wy: bunt i walka.

Jesteśmy narodem najmniej nadającym się na niewolników.

Zdusić nas, ugiąć, złamać nie można. Nie nadajemy się do cierpienia w bierności. Cierpienie wywołuje w nas odruchowo wolę czynu i wolę walki. Jakis niepokonany pęd czyni z nas w każdym pokoleniu naród niepodległy, naród walczący.

Warszawa jest w tym względzie sercem narodu. To najcudowniejsze z polskich miast jest wspaniałe nie swymi placami i ulicami — mamy w Polsce piękniejsze miasta. Jest dumne nie swą godnością stołeczną — mamy w Kraju czoi godniejsze i starsze stolice. Nie słynie ono wzniosłością cnót — jest raczej miastem bez troski i lekkomyślności. A jeśli mimo to jest Warszawa najukochańszym i najwspanialszym z spośród polskich miast — to jest tak dlatego, iż tu najmocniej i najdumnie biją polskie serca, tu najwierniej odzwierciedla się niepodległa polska dusza i niezłomna polska wola.

Od dwóch tygodni Warszawa znów weszła w czasy ogromnych cierpień — ale zarazem także w czasy bohaterskich walk. Lud Warszawy cierpi i walczy. Gdyby tylko cierpieć — byłoby godny współczucia. Ponieważ walczy — zdobywa tą walką dla siebie i dla Polski ca-

łej wielkość, a nade wszystko umacnia swą walką pewność osiągnięcia niepodległości.

I trzeba to dobrze zrozumieć: walczą w Warszawie nie tylko żołnierze AK. Nie tylko ci, co przygotowując walkę w podziemiach wyszli teraz wielką rzeszą na świat w opaskach biało-czerwonych. Walczą także ci, którzy sercem i uczynnością stwarzają wokół żołnierza atmosferę wytrzymałości. Walczą ci, nawet co zdawałoby się zdruzgotani cierpieniami pożarów i ruin — swój ból i rozterkę zduśli w sobie, okazując otoczeniu opanowanie i nadludzka nieraz wolę wytrwania.

Zaprawdę walczącą jest cała Warszawa, walczącym jest cały warszawski lud.

Posiedzenie R. J. N.

W dn. 11 b. m. odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady Narodowej przy udziale Krajowej Rady Ministrów i Dowódcy Armii Krajowej. Rada zaznajomiła się z sytuacją wojskową w Warszawie i wysłuchała sprawozdania z dotychczasowej działalności organów cywilnych. Po dyskusji Rada i przedstawiciele władz cywilnych wyrazili uznanie dla walczącej AK i dla postawy władz wojskowych, pełnej zrozumienia dla ludności cywilnej. Rada postanowiła wysłać telegram do Rządu w Londynie w sprawie przyspieszenia i wzmożenia pomocy dla walczącej Warszawy.

W dyskusji wysuwano pod adresem władz dezputy w kwestii usprawnienia organizacji opieki nad ofiarami działań wojennych w Warszawie, zapewnienia całej ludności aprowizacji i bezpieczeństwa etc.

Z FRONTÓW

Zamykanie obcęgów we Francji Walki na południo-wschód od Warki

We Francji jedna z amerykańskich kolumn pancernych skierowała się ku północy, zajmując Alencon, odległe o 60 km od Falaise, na które w ostatnim okresie idą szczególnie silne ataki wojsk angielskich, kanadyjskich i polskich. Manewr ten ma charakter okrążenia i ma zapewne na celu zmuszenie wysuniętych ku zachodowi wojsk niemieckich w Normandii do podjęcia zabezpieczającego odwrotu.

Walcząca w Normandii polska dywizja pancerna odniosła w ciągu dotychczasowych czterech dni walki szereg poważnych sukcesów. Pomimo wyjątkowo ciężkich warunków terenowych i zaciętego oporu nieprzyjaciela straty dotychczasowe są niewielkie.

Na froncie sowieckim poważne sukcesy rosyjskie przy likwidowaniu odciętych wojsk niemieckich w Estonii i na Łotwie. Ostre i zacięte walki na pograniczu Prus Wschodnich, na pół-

Rozkaz gen. Bora

Żołnierze! Mija już ósmy dzień Waszych zmagani w walce z Niemcami. Postawa Wasza mimo olbrzymiej przewagi nieprzyjaciela i braku amunicji, znana jest całemu światu.

Jesteście i będziecie tymi, z których cały Naród Polski będzie brał przykład w odbudowie Ojczyzny. Dzień zwycięstwa i chwały jest już bardzo blisko.

Wytrwajcie w Waszym wysiłku!

Od dnia 8 b. m. wznowione zostały zrzuć amunicji przez naszych lotników. Możemy więc mieć nadzieję, że braki

będą uzupełnione. Wierzę, iż obecne krytyczne chwile będą zgodne z tradycją Żołnierza Polskiego przez zwyciężone.

Pamięć poległych Kolegów niechaj będzie Wam drogowskazem w dalszej walce!

Tu, w Warszawie, powiewa obecnie sztandar Rzeczypospolitej! Walczymy o Rzeczypospolitą Wolną, Niepodległą i społecznie Sprawiedliwą!

Niech żyje Niepodległa Polska!

Dowódca Armii Krajowej
(-) Bór
K. G. Nr 391, dn. 9.8.

Do Narodów Sprzymierzonych Odezwa Rady Jedności Narodowej

Rada Jedności Narodowej ogłosiła w dniu 12. 8. odezwę do narodów sprzymierzonych w sprawie pomocy dla walczącej Warszawy. Odezwa głosi m. in.:

„Podjęliśmy walkę... I oto wzywana raz po raz do wystąpienia zarówno przez Sowietów, jak i przez demokracje zachodnie — Polska znalazła się znów samotna bez pomocy, opuszczona przez sprzymierzeńców. Armie sowieckie powstrzymały swój marsz na Warszawę, nie współdziałając z nami nawet lotniczo. Od zachodu dotąd nie otrzymaliśmy dotąd większej pomocy w materiale wojennym.

Od pierwszego dnia wojny aż do dziś Polska pozostała wierna swym sprzymierzeńcom. Cały naród polski zachował granitową jedność, czym nie może pochwycić się żaden inny z narodów przez Niemców okupowanych. Nie powstał u nas rząd gadzinowy, popierający Niemców. Spółkały nas za to okrutne przesładowania, jakich nie doznał w tej mierze żaden inny naród. Mimo to poddano w wą-

pliwość całość naszego państwa próbując okroić nas o połowę terytorium. Dziś zmienia się w stos ofiarny miasto — stolica Polski, zwana „natchnieniem świata”.

Nie możemy powstrzymać się od uwagi, że w stosunku do narodu polskiego zanadto przeciąga się struna. W konsekwencji tego bohaterski lud Warszawy zaczyna nabierać przekonania, że jest przedmiotem jakiejś gry politycznej. Braćia nasi w Londynie czuwają i działają. Heroicznym wysiłkiem przygotowują dla nas pomoc. Otrzymałszy wiadomość, że pomoc ta nadejdzie w najbliższych godzinach. Mamy do niej niezaprzeczalne prawo, jako równoprawny sprzymierzeniec Narodów Zjednoczonych.

Polska podjęła bój i będzie walczyć dalej. Lud polski dziwi się jednak, że gdy poszedł za wezwaniem sprzymierzonych, armia sowiecka wstrzymała swe działania. Lud polski nie może też zrozumieć na czym polegały trudności w uzyskaniu od demokracji zachodnich natychmiastowej pomocy.

Apelujemy gorąco o wprowadzenie w czyn dotychczasowych zapowiedzi.

Nie chcemy od Was ludzi. Mamy własną armię na obczyźnie, walczącą ramię w ramię z sojusznikami na wszystkich frontach. Mamy swą Armię Krajową.

Oflarujemy swą krew, chcemy walczyć sami. Dajcie nam tylko broń i amunicję!”

Zaskoczenie

W relacji agencji Reutersa, z którą przytoczyliśmy wczoraj wywiad z premierem Mikołajem Czykiem, końcowe oświadczenie premiera zostało opuszczone. Brzmi ono następująco:

„W momencie gdy wyjeżdżałem z Londynu do Moskwy wiedziałem już o utworzeniu przez Krajową Radę Narodową tzw. Narodowego Komitetu Wyzwolenia. Nie wiedziałem natomiast, że między nim i rządem ZSRR została zawarta umowa. Okoliczność ta sprawiła, że sytuacja ulega poważnym zmianom”.

12-ty dzień Powstania Nowe pożary wznecili Niemcy

W ciągu wczorajszego dnia położenie wojenne w Warszawie nie uległo większym zmianom.

Cechowały je lokalne polskie wypadki na poszczególne nieprzyjacielskie punkty oporu oraz szereg, na ogół bezskutecznych, prób Niemców zlikwidowania naszych umocnionych pozycji. Pożary wznecane przez Niemców w rejonie głównych dróg przelotowych — trwają. Trwają też terrorestyczne bombardowania lotnicze.

Oddziały AK zdobyły gmach Szkoły Dziennikarskiej przy ul. Rozbrat.

Rejon ul. Grzybowskiej był w ciągu całej doby wielokrotnie atakowany przez Niemców, którzy jednak nie zdołali tu wy-

przeć nas z zajmowanych stanowisk.

Nekający ogień artylerii kierował nieprzyjacieli głównie na Czerniaków i Ochotę.

Na Czerniakowie stacja pomp jest obsadzona przez Ukraińców, a pobliskie koszary i odcinek nad Wisłą — przez Niemców. Nieprzyjacieli podpalił budynki stadionu sportowego na Łazienkowskiej (pływalnię i trybuny).

Niemcy zwiększają załogę na przyczółkach mostów Kierbedzia i Poniatowskiego (po stronie warszawskiej). W nocy z 10 na 11.8 większe kolumny były przetrzucane przez Wisłę w kierunku zachodnim.

Liczne nowe pożary wznecili Niemcy zwłaszcza na Starym Mieście oraz w dzielnicy północno-zachodniej.

Na Powiślu, w rejonie mostu Kierbedzia — pożary. Natomiast ulica Tamka, mimo rozrywających się na murach Elektrowni i Ubezpieczalni niemieckich granatów — żyje życiem codziennym. Mieszkańcy budują barykady. Chłopcy powiślańscy kręcą się wszędzie: znoszą materiał do budowy barykad, zdobywają żywność dla kuchni żołnierskich.

Ulica Dobra od strony wiaduktu cicha, mało ruchliwa, przyczajona. Nieprzyjacieli daje silny ostrzał.

Na ulicy Karowej Niemcy usadowili się w szpitalu położniczym.

Dzikie gwałty ukraińskie

Zbiry z ukraińskiego SS i oddziały kałmućkie dopuszczają się bestialskich zbrodni na ludności cywilnej — zwłaszcza na Ochocie. Na „zieleniaku” (targ warzywny na Grójeckiej) zgromadzone wiele tysięcy mężczyzn i kobiet — z tego część stanowią ci, którzy zdecydowali zaufać niemieckim „gwarancjom” i wyjść z miasta. Wszyscy obozują pod gołym niebem, w zupełnym braku pożywienia. Ukraińska straż hula wśród bezbronných mordując i gwałcąc.

„Nie będzie żadnej delegacji“

Twarda odpowiedź zakładników

W podziemiach Muzeum Narodowego. - Niemieckie zbiry. - Ultimatum. - Godna postawa Polaków.

Ciemne duszne podziemia Warszawskiego Muzeum Narodowego. W mrocznym korytarzu, którego zakratowane okienka, wychodzą na Al. 3-go Maja, słuchają ludzie. Kobiety, mężczyźni, starcy, dzieci.

wych słychać to bliżej, to dalej. Ludzie nadsłuchują. „Boże, żeby się tylko udało“ — mówi jakiś starszy pan. Niech już z nami będzie, co ma być, byleby nasi na mieście nie dali się zdusić.

Chwila ciszy, a potem zdecydowany mocny głos. — Nie będzie żadnej delegacji. I cisza... Porucznik chwilę patrzy się na swoich grenadierów, jakby się wahał. Potem obraca się na pięcie i mówi głośno przez ramię: — Polskie szwinię, bydło!

Samovolne rekwizycje zabronione Rozkaz Komendanta Montera

Przy Dow. Okr. Warsz. AK stworzona została rozkazem

Kom. Montera grupa eksploatacyjno-rekwizycyjna, która jedynie jest upoważniona do wykonywania rekwizycji. Prócz przedstawicieli AK w skład grupy wchodzi delegat władz cywilnych. Od tej chwili wszelkie samovolne przeprowadzane rekwizycje przez jakiegokolwiek oddział — są zabronione.

Kto wydaje „Naród Walczy“

Ukazało się wydawnictwo powielaczowe „Naród Walczy“, na którym figuruje jako wydawca „Armia Krajowa. Narodowe Siły Zbrojne. Wydział Propagandowy“. Z kół miarodajnych komunikują nam, że organy Armii Krajowej z wydawnictwem tym nie mają nic wspólnego i nie ponoszą odpowiedzialności a posługiwanie się nazwą „Armii Krajowej“ jest nadużyciem.

Uwaga strażacy

Wszyscy członkowie straży ogniowej, znajdujący się w szeregach AK, względnie wśród ludności cywilnej, winni się natychmiast zgłosić do lokalu przy ul. Świętokrzyskiej 30 m. 4.

Amnestja w Sowietach

Na skutek fałszywego komentowania wiadomości radiostacji londyńskiej, w Warszawie rozszalała się pogłoska o szeroko zakrojonej amnestji dla Polaków w Sowietach. Tymczasem z tekstu, podanego przez Londyn, wynika, że amnestja dotyczy tylko przestępstw natury cywilnej.

ŻOŁNIERZE P. A. L. w szeregach AK

W związku z podporządkowaniem się oddziałów PAL pod względem taktycznym Dowództwu AK, Komendant Monter zarządził, że wszystkie przepisy i rozkazy, którym podlegają żołnierze AK, stosują się również do żołnierzy PAL. Legitymacje wystawione przez dowództwo PAL winny być honorowane przez wszystkie organy kontrolujące tak samo jak legitymacje AK.

Niebezpieczeństwo głodu będzie zwalczane

Wobec wyczerpywania się prywatnych zapasów żywności sprawa apro wizacji miasta staje się zagrożeniem pałacym. Władze cywilne, które stopniowo o bierają administrację na uwolnionych terenach stolicy, przystąpiły już do niesienia pomocy w tym zakresie. Czynne są 3 starostwa, działające jako Delegatury Okręgowe.

POCZTA POLOWA Instrukcja dla piszących

Przepisy dla korzystających z poczty polowej wywieszono na każdej skrzynce. Oto najważniejsze z nich: 1. Nie pisać zbyt częstych listów. Poczta znajduje po 10 i 15 listów dzień nie, pisanych przez tę samą osobę! 2. Listy pisać wyraźnie — nie na świszkach papieru! 3. List nie może przekraczać 25 słów.

ANTEK ROZPYLACZ zginął przeszyty trzema kulami

W środę 9 sierpnia pochowali szturmowcy z grupy Sokola najdzielniejszego ze swoich — Antka Rozpylacza. Ruchliwy jak iskra, wytrzymały jak stal i bezprzekładnie odważny, był ze swoim staniem wszędzie. Miał już, jak mówił, „na rozkładzie“ około 10 Niemców.

Antek - Rozpylacz i łączniczka Nina tworzyli zgrany zespół. On biegał „na robotę“, ona czyściła broń, ładowała magazynki, dostarczała amunicję.

Towarzyszył im często 13-letni łącznik Miki. Trójka ta zawsze pełna humoru, werwy i nie znająca zmęczenia była oczkiem w głowie całej grupy szturmowej. Szczególny mir zdobył sobie Antek swą nadzwyczajną fantazją żołnierską i dzielnością.

Przed kilkoma dniami Antek zginął przeszyty trzema kulami cekaemu. Ni na własną rękę poszła po jego ciało. Idąc boso po tłących się jeszcze zgłiszczach domu w Al. Sikorskiego, wywlokła zwłoki Antka i jeszcze innego kolegi.

P. K. B.

Na straży bezpieczeństwa wykonywania różnych robót. Praca PKB jest trudna i ważna. Na każdym kroku winniśmy wszyscy okazywać Państwowemu Korpusowi Bezpieczeństwa zaufanie i pomoc.

Nowe zbrodnie niemieckie

Niemcy używają kul dum-dum. Dnia 8 b. m. w bramie domu w al. Sikorskiego został ugodzony pociskiem w głowę 12-letni chłopiec, który zginął na miejscu. W dniu 11 b. m. na tym samym odcinku została ciężko ranna kurierka wojskowa. W obu wypadkach oględziny lekarskie stwierdziły użycie pocisków rozrywających.

Na pogrzebie Antka zgromadził się mały tłumek mieszkańców okolicy — znany i lubiany był wszędzie. Na podwórzu odbyła się Msza święta. Konkord pogrzebowy szedł przez przebiecia w murach. Nad grobem dowódcy Antka, rotmistrza Sokół, który na noszach kazał przynieść się ze szpitala, poeżęgnął swego ulubienca krótką, żołnierską mową. Po surowych, zmęczonych twarzach płynęły łzy. Peźetki rękami usypały mogiłę. Mały Miki, dzielny warszawski cwaniak, który nie bał się pójść do Niemców do gmachu BCK jako parlamentarzysta z listami od naszego dowództwa — buczał jak bóbó.

Dziś Nina, Miki i cała grupa — trwają dalej w pierwszych liniach warszawskiego frontu.

Po przeczytaniu — oddaj pismo drugiemu!